

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תיק 1089594/3

ב"ה

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יוסף גולדברג — אב"ד, הרב דוד בירדוגו, הרב מרדכי רלב"ג

(ע"י ב"כ עו"ד אברהם יצחק וייס)	פלוני	התובע:
(ע"י ב"כ עו"ד שלמה שרשבסקי)	פלונית	נגד הנתבעת:

הנדון: הסמכות לדון במזונות ילדים שנכרכו בגירושין

החלטה

בתאריך כ"א כסלו תשע"ז (21/12/16) התקיים דיון במזונות הילדים וניתנה החלטה ביום הנ"ל שהסמכות לדון במזונות הילדים נתונה לבית הדין, החלטה זו נחתמה ע"י בית הדין בתאריך ד' בטבת תשע"ז (02/01/2017). בהחלטתו הנ"ל הוסיף בית הדין שנימוקים להחלטתו זו יינתנו בהחלטה נפרדת, וההחלטה הנוכחית באה להשלים את הנימוקים להחלטה הנ"ל.

בראשית דברינו יש לציין את העובדות שאינן במחלוקת: אין חולק על כך שהבעל הגיש לבית הדין תביעת גירושין שבה כרוך כדין אף את נושא מזונות הילדים. כמו"כ אין חולק על כך שעד היום האישה לא הגישה כל תביעה בבית המשפט בנושא מזונות הילדים. ב"כ האישה הצהיר על כך במפורש בפרוטוקול הדיון מיום כ"א בכסלו תשע"ז (21/12/2016) שורה 93. כמו"כ ב"כ הבעל הצהיר במהלך הדיון שבפגישה ליישוב סכסוך ביחידת הסיוע שע"י בית הדין הועלו שם כל הנושאים ע"י הצדדים, כולל נושא מזונות הילדים.

בית הדין מבהיר בזה כדלהלן:

סעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) תשי"ג – 1953 קובע כי:

"הוגשה לבי"ד רבני תביעת גירושין בין יהודים, אם ע"י האישה ואם ע"י האיש, יהא לבי"ד רבני שיפוט ייחודי בכל עניין הכרוך בתביעת הגירושין, לרבות מזונות לאישה ולילדי בני הזוג".

כלומר, החוק קובע בפירוש שניתן לכרוך את ענין מזונות הילדים בתביעת גירושין.

אמנם בית המשפט העליון פסק בעבר שכריכה כאמור אינה שוללת מן הילדים את הזכות לתבוע מזונות מאביהם בבית המשפט בשמם שלהם, מכל מקום גם פסיקת בית המשפט אינה שוללת את סמכות בית הדין הקבועה בחוק מכוח הכריכה.

לכאורה נוצר מצב שבו שתי ערכאות מוסמכות לדון במזונות, אלא שכאן בא סעיף 25 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה–1995 (תיקון תשנ"ח "שמירת סמכויות") שקובע:

"בעניין הנתון לסמכותו המקבילה של בי"ד דתי, יהיה בית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון כל עוד אין בית הדין הדתי דן בו".

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

סעיף זה שם מחסום חוקי, ושולל את סמכותו של בית המשפט לדון בעניין הנדון לפני בית הדין הדתי כדין.

ראוי לציין שתיקון זה בחוק בית המשפט לענייני משפחה נעשה על דעת נשיא בית המשפט העליון השופט אהרן ברק כשלוש שנים לאחר הקמת בתי המשפט לענייני משפחה, במיוחד כדי לשלול תיאוריות בדבר מעמד-העל של בית המשפט לענייני משפחה.

כאמור לעיל, אין חולק על כך שבנידון דידן הוגשו תביעות הבעל לבית הדין כשהאישה עדיין לא הגישה תביעה בנושא מזונות הילדים לבית המשפט, ובית הדין הוסמך כחוק לדון בעניינים אלה, ועל כן בית המשפט לענייני משפחה מנוע מלדון בזה ע"פ סעיף 25 הנ"ל כל עוד בית הדין דן בעניין זה.

בנוסף לאמור לעיל יש להבהיר, כי אף במידה ובעתיד תוגש לבית המשפט תביעה בנושא מזונות הילדים, תביעה זו בוודאי לא תוגש ע"י הילדים עצמם, שהרי אין באפשרותם להתום על ייפוי כוח לב"כ האישה בהיותם קטינים ומחוסרי כשרות משפטית, את התביעה בשמם תגיש בוודאי האישה – האם כאפוטרופוס טבעי, אך היא אינה מוסמכת לעשות זאת, שהרי חוק הכשרות המשפטית (בפרק שני "הורים וילדיהם הקטינים") קובע בסעיף 14 לחוק ששני ההורים הם האפוטרופוסים הטבעיים, ובסעיף 15 שם מגדיר החוק את תפקידי ההורים, ובסעיף 18 שם מטיל החוק על ההורים לשתף פעולה, ובסעיף 19 שם נאמר, כי באין הסכמה, תבוא הכרעת בית המשפט באותו עניין, כלומר, כשאין הסכמה בין ההורים בעניין הקשור לתפקידם כאפוטרופוסים טבעיים, וכגון בעניינים של סיפוק צרכי הקטינים, יובא הדבר להכרעה שיפוטית.

ואכן, כך נהג הבעל-האב בנידון דידן כשהביא להכרעת בית הדין את נושא מזונות הילדים שאין בו הסכמה בין ההורים, ובית הדין מבהיר בזה שהאם אינה מוסמכת כלל לתבוע את האב בשם הילדים כ"אפוטרופסת טבעית", שהרי גם האב הוא "אפוטרופוס טבעי" כמוה, ומי הסמיך אותה לתבוע אותו בשם הילדים? האם האב כאפוטרופוס טבעי אינו יכול להחליט לתת לילדים את צרכיהם כרצונו באופן ישיר ללא תיווכה של האם?

לאור האמור, מחליט בית הדין שהסמכות הייחודית לדון בכל הנושאים הכרוכים בתביעת הגירושין לרבות מזונות הילדים, נתונה לבית הדין הרבני.

ניתן ביום ד' בטבת התשע"ז (02/01/2017).

הרב מרדכי רלב"ג

הרב דוד בירדוגו

הרב יוסף גולדברג — אב"ד